Siyaset Âlemi

Fransa Almanyanın Silâhlanmasına Muarız...

Silâhları bırakma bahsinde Fransanın İngiliz muhtırasına verdiği cevabı dünkü nüshamızda kaydettik. Fransa, bu cevabında, Almanyanın şu veya bu şekilde, az veyahut çok miktarda silâhlanmasına müsaade edemiyeceğini bildirmektedir. Şu hale nazaran bu meselede vaziyet vuzuh peyda etmiş oluyor. İngilterenin fikri, herhangi bir esaslı sızıltıya meydan vermeden alâkadarları tatmin edici bir şekil bulmaktadır. Silâhlı bir çarpışmaya varmamak ve kendi hayatî menfaatleri gözetilmiş olmak şartile bu anlaşmanın şu veya bu şekilde olmasile fazlaca alâkadar değildir. İtalya, şimdiye kadar Almanyanın isteklerini kendi emellerine bir kalkan yapmış, onun siperi arkasından bir miktar ilerlemeye muvaffak olmuştur. Fakat bu istekler, İtalyan âmali ile telif kabul etmez gibi görününce, derhal bir cephe tebdili hareketi yapılmıştır. Bugün, İtalya ile Almanyanın biribirlerine karşı soğuk davranmalarının sebebi budur.

Maamafih Fransanın bu vadide yükseleceği ses nihayet bir dereceye kadar çıkabilir. Çünkü Hitler Almanyası, epey zaman var ki kısmî silâhlanmanın kendisi için bir zaruret olduğunu ilân etmişti. Binaenaleyh bu günkü vaziyette, Fransa, kendi müttefiklerile dahi muaraza haline düşmüş oluyor. Çünkü Belçika gibi büyük harpte Fransa ile omuz omuza harp etmiş bir memleketin başvekili, daha geçen hafta Almanyanın silâhlanmasındaki zarureti kaydetmiş ve:

— Hiç olmazsa onun ne derece silâhlanabileceğine bir hudut çizelim! Demişti.

Fransa, verdiği ret cevabı ile Almanyayı hudutsuz bir surette silâhlanmıya icbar etmiş oluyor. Onun bu itilâfgirizliğinden doğan netice, şimdilik, sadece budur.

Süreyya

Fırtına

Fransanın Cenubu Garbîsini Tahrip Etti

Bordo, 19 (A.A.) — Fransanın cenubu garbîsinde bilhassa Jonzac'ta fırtına hüküm sürmektedir. Şiddetli bir sağnak Jonzac'ta birçok amele barakalarını yıkmış ve ziraate büyük zararlar vermiştir.

Cap - Breton'da köşkler yıkılmış ve bir balıkçı gemisi karaya düşmüştür.

Fransada Bir Casus Tutulmuş

Metz, 19 (A.A.) — Fotoğrafla casusluk eden Alman Jozef Lorbah tevkif edilmiştir. Casus bilhassa askerî bir mıntakada çalışıyordu.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Roma Görüşmeleri Hakkında..

M. Musolini Sert Bir Nutuk Söyledi

Roma 19 (A. A.) — Havas muhabirinden: M. Musolininin Roma görüşmeleri hakkında dün söylediği nutkun Macaristana dair olan kısmı, İtalya - Avusturya - Macaristan arasında yapılan siyasî protokolun mütemmimi gibi telâkki edilmektedir. Roma müzakereleri esnasında başlıca müşküllerin Macaristan tarafından geldiği söylenmektedir. Macaristan, kendisine imza ettirilmek istenen metin içinde muahedelerin yeniden tetkikine dair olan telmihin bulunmasını istiyordu. Halbuki protokolda, bu hususta hiçbir telmih yoktur. İtalyanın beyanatı ertesi güne bırakılarak meseleler ayrılmıştır. Küçük itilâfa verilmiş Macar arazisinin geriye iadesi lehinde İtalya hükûmet reisinin yeni beyanatı, demek oluyor ki Macristanı temin gayesile yapılmıştır.

Dolfüse Göre

Viyana 19 (A. A.) — M. Dolfüs, Grazda çıkan Tagespost muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

— Roma müzakerelerinin gayesi bir blok, bir mücadele cephesi tesisi olmamış, bilâkis bugünkü siyasî nizama uygun bir şekilde tabiî iktısat şartlarını ihya etmek olmuştur, gayemiz, teşrikimesaidir. Mücadele değildir. Roma müzakerelerinin bizi gayemize yaklaştırdığına eminim.

Goemboes'e Göre

Budapeşte, (A.A.) — Romadan dönen Başvekil M. Goemboes radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir. Macar Başvekili, iktidar mevkiine geldiği zaman hem tahakkukunu müşkül, hem de çok ihtişamlı bulduğu için müteveffa M. Briyanın Avrupa birliği fikrini tenkit ettiğini, o zaman daha mütevazı plânlar yapılmasını tavsiye etmiş olduğunu, Roma seyahatinin de bu fikri tahakkuk ettirmek için ihtiyar edildiğini söylemiş, demiştir ki:

" — Roma anlaşmaları herkese açıktır. Orada buluşmuş olan hükûmet reisleri otarşi meyillerine karşı mücadeleye girişmişlerdir. Bu suretle Macaristanın siyasî ve iktısadî vaziyeti kayda şayan derecede kuvvetlenmiştir.

Fransızlara Göre

Paris, 19 (A.A.) — Havas ajansından: Lö Pötit Jurnal, Roma müzakereleri ile M. Musolininin nutkundan bahsederken, Musolini tarafından sert bir lisan ile izhar edilen muahedelerin yeniden tetkikine taraftar temayülât dolayısile bilahare yapılacak müzakerelerin kolaylaşmıyacağını yazmaktadır.

Echo de Paris gazetesi şunları yazıyor:

M. Musolini, artık soukkanlı detanzim edinceye kadar hasta bir iyilik hissetmez. Hatta hararet ve nabzı yükselir. Fakat bu iyilik buhranıdır.

Biraz evvel doktorun güler yüzü ve ümitli sözleri hatırlarında olmasa başhemşirenin bu müdahalesini âdeta kuru bir teselli zannedeceklerdi.

Hasta yarım bir sesle:

— Bir şeyim yok. Fakat kolumu kaldıramıyorum, dedi.

Başhemşire onun alnına dökülen, gözlerini rahatsız eden saçlarını parmaklarile arkaya çevirdi.

— Okadar kanı başka biri kaybetseydi.

Fikret ilâve etti:

— Muhakkak giderdi. Fakat taze kan nasıl oluyor da derhal faaliyete geçmiyor hemşire.

— Şimdi eski kanla yenisi arasında küçük bir mücadele oluyor. Hararet odur. Sabahleyin baktık 38 i dört diziyem geçmişti. Yavaş yavaş düşüyor.

— Tabiî hal ne zaman başlıyacak.

— Çok sürmez çünkü operatör, kan evsafı arasında tam bir mütabakat olduğunu söyledi. Hasta şimdi sükûnet istiyor.

İki arkadaş bakıştılar.

Yüzbaşı Fikret:

— Akşama yine geliriz. Şimdi hoşça kal Necdetçiğim dedi.

Eğildiler. Onun hararetten yanan nemli alnından öptüler.

Başhemşire kolundaki saate bakarak nabızları kontrol etmekte devam etti.

Asitfinik ve lizol kokuları sinmiş koridordan geçerken yüzbaşı Fikret arkadaşına:

— Şu Gülsüm kızı da görsek. Dedi Necdeti kurtaran O dur.

Tekrar başdoktorun odasına girdikleri zaman asıl ameliyeyi yapan operatörü orada buldular.

Genç operatör anlatıyordu:

— Bu kan nakli ameliyesini İstanbulda meşhur bir operatör yanlış yaptı. O zannediyordu ki ayni aileden iki insanın kanı ayni evsafı gösterir. Bunun için tahlil yapmıya lüzum görmeden sıhhatli bir kardeşin kanını, hasta kardeşe verdi.

Baş doktor sordu:

— Ne netice verdi?

— Hasta yarım saatte öldü!

— Acaba kandan mı?

— Muhakkak. Hasta bir ülserdi. Mide ülseri. Tedavi etmek pek mümkündü. Kan da verilebilirdi. Fakat verilecek kanın uzviyeti besliyebilecek evsafı haiz olması lâzımdı. Eski kana karışacak taze kan başka evsafta olursa contreaction o nisbette şiddetli oluyor. Ve hasta derhal...

— Yolu tutuyor.

— Tabiî.

Yüzbaşı Fikret dayanamadı:

— Herhalde Necdete verilen kan böyle münasebetsizlik etmiyecek değil mi doktor. Gülüştüler. Operatör temin etti:

— Necdet Bey on beş gün sonra işinin başındadır.

Başdoktor gülmsedi:

— Şimdi zavallı Gülsümü beslemek lâzım. Lâkin ne dersiniz. Demir gibi o al yanaklı kız bir anda kavruk, sıtmalı birşey oldu.

— Tabiî, o kanı tekrar bulmak için çok dikkat etmelidir. Küçük bir ihmal onu mahvedebilir. Malûm ya mikroplar zayıf bünyenin düşmanıdırlar. Şimdi Gülsümü âdeta tecrit etmeli, mikrop almamasına, hatta nezle olmamasına dikkat etmeli ve mütemadiyen beslemeli. Bu vaziyetteki bünye her hastalığı kabule amadedir.

Baş doktor ciddî bir sesle cevap verdi:

— Onu yapmak bir vazife, hem de insanî bir vazife. Gülsüm bir kahraman oldu. Ha hudutta düşmana karşı durup kanını dökmüş, ha memleketin kıymetli bir zabitine kanını vererek ölümden kurtarmış. Gülsüm, bu köylü Türk kızı bir fedakârlık örnegidir.

Odadakiler bu yüksek şecaat sahnesinin şahidi gibi hürmetle sustular.

(Arkasıvar)

Silâhları Bırakma İşi...

Fransanın İngiltereye Cevabı, Umumî Bir İnkisar Uyandırmış...

Hitler ve arkadaşları, son siyasî tezahürlerden birinde

Londra, 19 (A. A.) — Son siyasî hâdiselerin icmalini yapan matbuat, Fransa ile Almanya'nın silâhları bırakma hakkında noktai nazarının beynelmilel sahadaki gerginliği izale edecek mahiyette olmadığını görmektedir.

Daily Telégraph, Berlin ile Paris arasındaki görüş farklarının, inkisar uyandıracak derecede olduğunu yazıyor ve diyor ki:

Eğer silâhları bırakma konferansının akıbeti, Fransa'nın emniyet taleplerine bağlı ise, istikbal karanlıktır. Zira, İngiltere'nin bu hususta görüşleri malûmdur.

New Chronicle de İngiltere tarafından yeniden zaman hususunda teminat verilmesi fikrini kabul etmemektedir.

Yalnız, Daily Mail, Fransız cevabını tabiî görmektedir.

Times, İtalya'nın Avusturya istiklâlini tutmağa karar vermiş olmasından memnundur ve diyor ki:

— Diğer noktalarda olduğu gibi, bu noktada da, İtalya ve İngiliz politikaları müvazi yürümektedir.

Buna mukabil Daily Telegraph ile New Chronicle, Musolini'nin siyasetini tekrar şüpheli görmektedirler.

*

Paris, 19 (A.A.) — Temps gazetesi yazdığı bir başmakalede İngiltereye verilen Fransız notasını mevzubahs ederek, bu notanın mevcut malûmata yeni birşey ilâve etmediğini, bununla mahsus bir tarakki elde edimediğini söylemektedir.

Gazete; bu cevabın mühim olmakla beraber, Fransa kendinin silâlarını bırakmasile Almanyanın silâhlanması şeklinde bir anlaşmayı menfaatlerile

İngiliz Resmî Mahafilinde İse...

Londra, 19 (A. A.) — Röyter ajansının haber aldığına göre Roma görüşmeleri Londra'da samimî bir alâka ile iyi bir şekilde takip edilmiştir.

İngiltere hükûmetinin vaziyeti inhisar mahiyetinde olmak şartile Orta Avrupa ticaretinin canlanması için yapılacak teşebbüslere daima lehtar olmuştur.

Binaenaleyh, Tuna havzasına iktısadî bir şekilde alâkadar olan bütün memleketlerin istifade edebilecekleri anlaşmaların yapılması haberi iyi bir şekilde karşılanmıştır.

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

" Bir dairede iki senedenberi çalışıyorum. Fakir bir ailenin kızıyım. Anamı ve küçük kardeşimi ben geçindiriyorum. Hayatımı kazanmak için birçok güçlüklere göğüs gerdim. Fakat bu defa içinden çıkılmaz bir müşkülle karşılaştım. Şeflerimden biri bir müddettenberi bana fena gözle bakıyor, nihayet geçen gün beni sinemaya davet etti. Birçok vaatler yaptı, ben reddettim. O vakit işi tehdide bindirdi ve beni işimden çıkartacağını söyledi. Bir çıkmaza girdim. Beraber gitsem akıbet kötü. Gitmesem işimden olacağım. Bana bir akıl veriniz. „

İstanbul: Nadire

İşinizden çıkmayı göze alarak şefinizin teklifini reddediniz. Size hiç birşey yapamaz. Nihayet çok sıkıştırırsa baş âmirinize şikâyet ediniz. O vakit size belâ olmaktan çekinir.

*

Şehremininde Binnaz Hanıma:

On yedi yaşına gelmedikçe ailenizin vesayeti altındasınız. Hiç bir şey yapamazsınız. Yalnız rüşt yaşına varıncaya kadar evlenmez, yapılacak teklifleri reddeder, sevgilinizi beklersiniz. O vakit te aileniz sizi sevdiğiniz gence vermezse ailenizi terkeder, sevgilinizle evlenirsiniz. Yahut mahkemeye müracaat ederek hüviyet cüzdanınızda yaşınızı büyültürsünüz. Bunun için ailenizin muvafakati şarttır. Onları kandırabilirseniz mesele kalmaz.

HANIMTEYZE

"Son Posta" nın Edebî Tefrikası: **20** — 20-3-943

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Yapılan tahlilde Gülsümün kanı çok iyi bir netice vermişti ve hastahane kâtibinin telefonla verdiği haberde doktorların kan nakli ameliyesine başladıkları da vardı.

Yüzbaşı Fikret dayanamadı. mülâzım Nejatla derhal hastaneye koştular.

Geldikleri zaman her şey olup bitmişti.

Koridorda baş doktorla karşılaştılar. Yüzü gülüyordu:

— Müjde, dedi. Arkadaşınız yeniden dünyaya geldi.

Ve sonra ilâve ettil

— Lâkin Gülsümde pamuğu alınmış mitil gibi kaldı, zavallı!

Onlar cevap bile vermeden Necdetin odasına daldılar.

Genç tayyareci herzamanki gibi solgun ve da'gın yatıyordu.

Başhemşire yatağın yanında nabzını sayıyordu.

Onların telâşlı girişi ile hasta gözlerini açtı.

Göz kapaklarını kımıldattı.

Kadife gibi yumuşak ve bal gibi koyu sarı gözlerinde ışık vardı.

Başhemşire onlara işaret etti:

— Yavaş!

— Yatağın iki yanında durdular.

Hastanın açılan gözleri gülüyordu.

Yüzbaşı Fikret sokuldu:

— Nasılsın Necdet.

Bembeyaz dudakları güçlükle hareket etti:

— Bilmem.

— İyi olacaksın. Serom yaptılar. Belki bir haftada dipdiri ayakta olacaksın.

— İnşal ah!

Bu ümitsiz cevap onları acıttı. Başhemşire söze karıştı:

— Serom vücuttaki faaliyenini